

Avsnitt 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket**1.1 Produktidentifikator****Handelsnavn:** SONAX Startgass**Artikkelnummer:**

03121000

UFI: 83K3-30X1-X00M-T4MR**1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes****Bruk av stoffet/ tilberedning**

Bilpleie

Forbrukeres bruksområder: Private husholdninger / allmennheten / forbrukere

Profesjonelle bruksområder

Anvendelser som frarådes ingen**1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet****Produsent/leverandør:**

SONAX GmbH

Münchener Straße 75

D-86633 Neuburg (Donau)

Tel.: ++49 (0)8431/53-0

Avdeling for nærmere informasjon:

CIFAB Trading AB

Klippan 1A

SE-41451 Göteborg

E-Mail: info@cifab.se

Tel.: 031-513330

1.4 Nødtelefonnummer

Giftinformasjonen

22 59 13 00

Avsnitt 2: Fareidentifikasjon**2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen****Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**

Aerosol 1

H222 Ekstremt brannfarlig aerosol.

H229 Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.

Skin Irrit. 2

H315 Irriterer huden.

Eye Irrit. 2

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

STOT SE 3

H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

Aquatic Chronic 2 H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

2.2 Merkingselementer**Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008**

Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.

Farepiktogrammer

GHS02

GHS07

GHS09

Varselord Fare**Farebestemmende komponenter ved etikettering:**

dietyleter

C6-7 Alkane/Cycloalkane

Faresetninger

H222 Ekstremt brannfarlig aerosol.

H229 Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.

H315 Irriterer huden.

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

(fortsatt på side 2)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 15.12.2023

Versjon 6.00 (erstatte versjon 5.00)

revidert den: 22.04.2021

Handelsnavn: SONAX Startgass

(fortsatt fra side 1)

Sikkerhetssetninger

- P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.
 P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
 P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder.
 Røyking forbudt.
 P211 Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde.
 P251 Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk.
 P261 Unngå innånding av aerosoler.
 P271 Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område.
 P280 Benytt vernehansker/øyevern.
 P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
 P312 Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER/en lege ved ubehag.
 P405 Oppbevares innelåst.
 P410+P412 Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C /122 °F.
 P501 Innholdet / emballasjen skal avhendes i henhold til de lokale / regionale / nasjonale / internasjonale forskrifter.

Ytterligere informasjoner:

Uten tilstrekkelig lufting kan det dannes eksplosive blandinger.

2.3 Andre farer**Resultater av PBT- og vPvB-vurdering****PBT:**

Iht. informasjon levert i leveringskjeden inneholder ikke blandingen noe stoff med >0,1 % som gjelder som PBT.

vPvB:

Iht. informasjon levert i leveringskjeden inneholder ikke blandingen noe stoff med >0,1 % som gjelder som vPvB.

Bestemmelse av hormonforstyrrende egenskaper

Stoffet/blandingen inneholder ikke komponenter som anses å ha hormonforstyrrende egenskaper i henhold til REACH artikkel 57(f) eller Kommisjonsdelegert forordning (EU) 2017/2100 eller Kommisjonsforordning (EU) 2018/605 på nivåer på 0,1% eller høyere.

Avsnitt 3: Sammensetning / opplysninger om bestanddeler

3.2 Stoffblandinger

Beskrivelse: Tilberedning av trykkgass og løsningsmidler med additiver

Farlige innholdsstoffer:

CAS: 60-29-7 EINECS: 200-467-2 Registreringsnummer: 01-2119535785-29-xxxx	dietyleter ⚠ Flam. Liq. 1, H224; ⚠ Acute Tox. 4, H302; STOT SE 3, H336, EUH019, EUH066	20-<25%
EC nummer: 921-024-6 Registreringsnummer: 01-2119475514-35-xxxx	Hydrokarboner, C6-C7, n-alkaner, isoalkaner, sykliske forbindelser, < 5% n-heksan Alternativt CAS nummer: 64742-49-0 ⚠ Flam. Liq. 2, H225; ⚠ Asp. Tox. 1, H304; ⚠ Aquatic Chronic 2, H411; ⚠ Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H336	15-<20%
CAS: 106-97-8 EINECS: 203-448-7 Registreringsnummer: 01-2119474691-32-xxxx	butan ⚠ Flam. Gas 1A, H220; Press. Gas (Comp.), H280	10-<15%
CAS: 74-98-6 EINECS: 200-827-9 Registreringsnummer: 01-2119486944-21-xxxx	propan ⚠ Flam. Gas 1A, H220; Press. Gas (Comp.), H280	10-<15%

(fortsatt på side 3)

NO

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 15.12.2023

Versjon 6.00 (erstatte versjon 5.00)

revidert den: 22.04.2021

Handelsnavn: SONAX Startgass

(fortsatt fra side 2)

CAS: 67-64-1 EINECS: 200-662-2 Registreringsnummer: 01-2119471330-49-xxxx	aceton ⚠ Flam. Liq. 2, H225; ⚠ Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H336, EUH066	10-<15%
CAS: 75-28-5 EINECS: 200-857-2 Registreringsnummer: 01-2119485395-27-xxxx	isobutan ⚠ Flam. Gas 1A, H220; Press. Gas (Comp.), H280	3-<5%
CAS: 124-38-9 EINECS: 204-696-9	karbondioksid ⚠ Press. Gas (Ref. Liq.), H281	3-<5%
CAS: 110-82-7 EINECS: 203-806-2 Registreringsnummer: 01-2119463273-41-xxxx	cykloheksan ⚠ Flam. Liq. 2, H225; ⚠ Asp. Tox. 1, H304; ⚠ Aquatic Acute 1, H400 (M=1); Aquatic Chronic 1, H410 (M=1); ⚠ Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H336	1-<3%
CAS: 107-98-2 EINECS: 203-539-1 Registreringsnummer: 01-2119457435-35-xxxx	1-metoksy-2-propanol ⚠ Flam. Liq. 3, H226; ⚠ STOT SE 3, H336	1-<3%
CAS: 110-54-3 EINECS: 203-777-6 Registreringsnummer: 01-2119480412-44-xxxx	n-heksan ⚠ Flam. Liq. 2, H225; ⚠ Repr. 2, H361f; STOT RE 2, H373; Asp. Tox. 1, H304; ⚠ Aquatic Chronic 2, H411; ⚠ Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H336 Spesifikke konsentrasjonsgrense: STOT RE 2; H373: C ≥ 5 %	<1%

Ytterligere informasjoner:

Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Hydrokarbonblanding:

benzolinnhold: <0,1 %

Cyclohexane is a part of the hydrocarbon mixture.

n-Hexane is a part of the hydrocarbon mixture.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak**4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak****Generelle informasjoner:**

Angrepne personer fjernes fra fareområdet og legges ned.

Fjern skittent tøy

Etter innånding:

Sørg for frisk luft.

"Ved irritasjon av luftveiene, svimmelhet, uvelhet eller bevisstløshet må legeumiddelbart kontaktes."

Etter hudkontakt:

Vask straks med vann og sepe og skyll godt etterpå.

Ved fortsatt besvær må lege konsulteres.

Etter øyekontakt: Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann og tilkall lege.**Etter svelging:** Ikke få pasienten til å kaste opp. Tilkall lege straks.**4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede**

Hodepine

Svimmelhet

Tretthet

Kvalme

Hudirritasjon

Øyeirritasjon

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Behandling avhengig av vurdering av tilstanden til pasienten iht. legen. Symptomrelevant behandling.

NO

(fortsatt på side 4)

Handelsnavn: SONAX Startgass

(fortsatt fra side 3)

Avsnitt 5: Brannsløkkingstiltak**5.1 Sløkkingsmidler****Egnede slukningsmidler:**

Skum

Kulldioksyd

Slukningspulver

Vanntåke

Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler: Vann i full stråle**5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen**

Under brann kan det frisettes:

Kullmonoksyd (CO)

Kulldioksyd (CO₂)Svoveldioksyd (SO₂)**5.3 Råd til brannmannskaper****Spesielt verneutstyr:**

Pust ikke inn eksplosjons- og branngasser.

Bær hel beskyttelsesdrakt.

Opphold i fareområdet kun med sirkulasjonsluftavhengig åndredrettsvern.

Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.

Ytterligere informasjon

Beholdere som er utsatt for fare kjøles med vann i spredt stråle.

Samle sammen kontaminert slukningsvann for seg, må ikke komme ned i kloakker eller avløp.

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp**6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner** Bruk av åpen ild forbudt.**Ikke beredskapspersonell** Bruk av åpen ild forbudt.**Handlingskraft** Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.**6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø**

Ikke la produktet komme ned i mark/jordsmonn.

La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.

Ansvarlige myndigheter varsles hvis produktet er kommet ned i vassdrag eller kloakk.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).

Bortskaff kontaminert materiale som avfall i.h.t. punkt 13.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.

Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.

Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

Avsnitt 7: Håndtering og lagring**7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering**

Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.

Uten tilstrekkelig lufting kan det dannes eksplosive blandinger.

Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:

Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt.

Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom.

Sprøyt ikke mot flammer eller mot glødende gjenstander.

Under bearbeidningen frisettes lett flyktige, antennelige bestanddeler.

(fortsatt på side 5)

-NO-

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 15.12.2023

Versjon 6.00 (erstatte versjon 5.00)

revidert den: 22.04.2021

Handelsnavn: SONAX Startgass

(fortsatt fra side 4)

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Lagring:

Krav til lagerrom og beholdere:

Sørg for gulv som er tett og motstandsdyktig mot løsningsmidler.

Myndighetenes forskrifter for lagring av trykkgassemballasjer skal overholdes.

Informasjoner om felles lagring:

Lagres adskilt fra næringsmidler.

Følg de lokale myndighetenes forskrifter.

Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:

Beskyttes mot varme og direkte solpåvirkning.

Beholderne oppbevares på et godt ventilert sted.

Lagres kaldt. Oppvarming fører til trykkstigning og fare for sprengning.

Anbefalt oppbevaringstemperatur: 20 °C

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r) Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1 Kontrollparametere

Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:

CAS: 60-29-7 dietyleter

AG	Langtidsverdi: 300 mg/m ³ , 100 ppm E
----	---

Hydrokarboner, C6-C7, n-alkaner, isoalkaner, sykliske forbindelser, < 5% n-heksan

8(T) SNITT	Langtidsverdi: 500 mg/m ³ , 100 ppm Arbeids- tilsynet
------------	---

CAS: 106-97-8 butan

AG	Langtidsverdi: 600 mg/m ³ , 250 ppm
----	--

CAS: 74-98-6 propan

AG	Langtidsverdi: 900 mg/m ³ , 500 ppm
----	--

CAS: 67-64-1 aceton

AG	Langtidsverdi: 295 mg/m ³ , 125 ppm E
----	---

CAS: 124-38-9 karbondioksid

AG	Langtidsverdi: 9000 mg/m ³ , 5000 ppm E
----	---

CAS: 110-82-7 cykloheksan

AG	Langtidsverdi: 525 mg/m ³ , 150 ppm E
----	---

CAS: 107-98-2 1-metoksy-2-propanol

AG	Langtidsverdi: 180 mg/m ³ , 50 ppm H E
----	--

CAS: 110-54-3 n-heksan

AG	Langtidsverdi: 72 mg/m ³ , 20 ppm R E
----	---

Opplysninger om lover og forskrifter AG: Forskrift om tiltaks- og grenseverdier

DNEL-verdier

CAS: 60-29-7 dietyleter

Dermal	DNEL	44 mg/kg (worker) (chronic systemic effect)
Inhalativ	DNEL	308 mg/m ³ (worker) (chronic systemic effect)

Hydrokarboner, C6-C7, n-alkaner, isoalkaner, sykliske forbindelser, < 5% n-heksan

Oral	DNEL	699 mg/kg bw/day (consumer) (chronic exposition / systemic effects)
Dermal	DNEL	699 mg/kg bw/day (consumer) (chronic exposition / systemi effects)
		773 mg/kg bw/day (worker) (chronic exposition / systemic effects)
Inhalativ	DNEL	608 mg/m ³ (consumer) (chronic exposition / systemic effects)

(fortsatt på side 6)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 15.12.2023

Versjon 6.00 (erstatter versjon 5.00)

revidert den: 22.04.2021

Handelsnavn: SONAX Startgass

(fortsatt fra side 5)

		2.035 mg/m ³ (worker) (chronic exposition / systemic effects)
CAS: 67-64-1 aceton		
Dermal	DNEL	186 mg/kg (worker) (chronic systemic effect)
Inhalativ	DNEL	1.210 mg/m ³ (worker) (chronic systemic effect)
CAS: 107-98-2 1-metoksy-2-propanol		
Oral	DNEL	3,3 mg/kg (consumer) (long-term / systemic effects)
Dermal	DNEL	18,1 mg/kg (consumer) (long-term / systemic effects)
		50,6 mg/kg (worker) (long-term / systemic effects)
Inhalativ	DNEL	43,9 mg/m ³ (consumer) (long-term / systemic effects)
		553,5 mg/m ³ (worker) (short-term / local effects)
	DNEL	369 mg/m ³ (worker) (long-term / systemic effects)
PNEC-verdier		
CAS: 60-29-7 dietyleter		
PNEC		4,2 mg/l (sewage plant)
		2 mg/l (water (fresh water))
		0,2 mg/l (water (sea water))
PNEC		9,14 mg/kg (sediment (fresh water))
		0,914 mg/kg (sediment (sea water))
		0,66 mg/kg (soil)
CAS: 67-64-1 aceton		
PNEC		100 mg/l (STP)
		10,6 mg/l (water (fresh water))
		1,06 mg/l (water (sea water))
PNEC		30,4 mg/kg (sediment (fresh water))
		3,04 mg/kg (sediment (sea water))
		29,5 mg/kg (soil)
CAS: 107-98-2 1-metoksy-2-propanol		
PNEC		100 mg/l (STP)
		100 mg/l (water (intermittent release))
		10 mg/l (water (fresh water))
		1 mg/l (water (sea water))
PNEC		2,47 mg/kg (gro)
		41,6 mg/kg (sediment (fresh water))
		4,17 mg/kg (sediment (sea water))

Ytterligere informasjoner: Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.

8.2 Eksponeringskontroll**Egnede tekniskekontrollinnretninger.**

Sørg for god ventilasjon. Dette kan besørges ved lokal utlufting eller vanlig lufting. Dersom dette ikkeer tilstrekkelig for å holde grenseverdiene på arbeidsplassen, må det brukes egnet åndedrettsbeskyttelse.

Individuelle vernetiltak, som f.eks. personlig verneutstyr**Generelle verne- og hygienetiltak:**

Normale sikkerhetstiltak ved omgang med kjemikalier må overholdes.

Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og førestoffer.

Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.

Åndedrettsvern

Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.

Ved overskridelse av arbeidsplassens grense-verdier:

Følgende typer åndedretts-beskyttelse anbefales:

Filtermaske for organiskegasser og damp (type A)

Merkefarge : Brun

[DIN EN 14387]

Håndvern

Beskyttelseshansker

(fortsatt på side 7)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 15.12.2023

Versjon 6.00 (erstatte versjon 5.00)

revidert den: 22.04.2021

Handelsnavn: SONAX Startgass

(fortsatt fra side 6)

Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen.

hanskemateriale

Nitrilkautsjuk

Anbefalt materialtykkelse: $\geq 0,4$ mm

[EN 374]

gjennomtrengingstid for hanskemateriale Verdi for gjennomtrengelighet: Level 6 (≥ 480 min)**Vern av øyne/ansikt**

Vernebrille

[EN 166]

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

alminnelige opplysninger**Fysisk tilstand**

Flytende

Farge

Fargeløs

Lukt

Løsningsmiddellignende

Smeltepunkt/frysepunkt

Ikke bestemt.

Kokepunkt eller startkokepunkt og kokeområde

30 - 185 °C

(Data virkningsstoff)

Ekstremt brannfarlig aerosol.

Antennelighet**Nedre og øvre eksplosjonsgrense****Nedre:**

1,7 Vol.% (Data hoved innholdsstoff)

1,5 Vol.% (Data drivgass)

Øvre

36 Vol.% (Data hoved innholdsstoff)

10,9 Vol.% (Data drivgass)

Flammepunkt

Ikke brukbar, da aerosol.

Spaltingstemperatur

Ikke bestemt.

pH

Ikke brukbar.

Viskositet:**Kinematisk viskositet ved 40 °C**<20,5 mm²/s (Daten Wirkstoff)**Løselighet****vann:**

Ikke, hhv. lite blandbar.

Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann (logaritmisk verdi)

Ikke bestemt.

Damptrykk

Ikke bestemt.

Tetthet og/eller relativ tetthet**Tetthet ved 20 °C:**0,74 - 0,75 g/cm³

(Data virkningsstoff)

Damptetthet:

Ikke bestemt.

9.2 Andre opplysninger

Utseende:**Form:**

Aerosol

viktige data vedrørende helse- og miljøvern samt sikkerhet**Antennelsestemperatur:**

Ikke bestemt.

Eksplosive egenskaper:

Ved bruk kan brennbare damper/eksplosive damp-luft-blandinger dannes

Tilstandsending**Fordampingshastighet**

Ikke brukbar.

Opplysninger med hensyn til fysiske fareklasser

Eksplosive varer

bortfaller

Brannfarlige gasser

bortfaller

Aerosoler

>85% (masseprosent) antennbare bestanddeler,

forbrenningsvarme. >30 kJ/g

Ekstremt brannfarlig aerosol.

Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.

Oksiderende gasser

bortfaller

Gasser under trykk

bortfaller

Brannfarlige væsker

bortfaller

(fortsatt på side 8)

NO

Handelsnavn: SONAX Startgass

(fortsatt fra side 7)

Brannfarlige faste stoffer	bortfaller
Selvreaktive stoffer og stoffblandinger	bortfaller
Pyrofore væsker	bortfaller
Pyrofore faste stoffer	bortfaller
Selvopphetende stoffer og stoffblandinger	bortfaller
Stoffer og stoffblandinger som ved kontakt med vann utvikler brannfarlige gasser	bortfaller
Oksiderende væsker	bortfaller
Oksiderende faste stoffer	bortfaller
Organiske peroksider	bortfaller
Etsende for metaller	bortfaller
Desensibiliserte eksplosive varer	bortfaller

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet Det kjennes ingen farlige reaksjoner.

10.2 Kjemisk stabilitet Stabil under normale forhold.

10.3 Risiko for farlige reaksjoner Utvikling av lett antenkelige gasser/damper.

10.4 Forhold som skal unngås

Trykkøkning fører til fare forbrudd.

Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom.

Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt.

Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.

10.5 Uforenlige materialer sterke oksydasjonsmidler

10.6 Farlige nedbrytingsprodukter Ingen farlige spaltningsprodukter kjente.

Avsnitt 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akutt giftighet, Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:

CAS: 60-29-7 dietyleter

Oral	LD50	1.220 mg/kg (rat)
		14.300 mg/kg (rabbit)
	ATE	1.220 mg/kg

Hydrokarboner, C6-C7, n-alkaner, isoalkaner, sykliske forbindelser, < 5% n-heksan

Oral	LD50	>5.000 mg/kg (rat) (OECD 401)
Dermal	LD50	>2.920 mg/kg (rabbit) (OECD 402)
Inhalativ	LC50 / 4h	>20 mg/l (rat) (OECD 403)

CAS: 67-64-1 aceton

Oral	LD50	5.800 mg/kg (rat) (OECD 401)
Dermal	LD 50	>15.800 mg/kg (rabbit)
Inhalativ	LC50 / 4h	76 mg/m ³ (rat)

CAS: 110-82-7 cykloheksan

Oral	LD50	>5.000 mg/kg (rabbit)
Dermal	LD50	>2.000 mg/kg (rabbit)
Inhalativ	LC50 / 4h	>32.880 mg/m ³ (rat)

CAS: 107-98-2 1-metoksy-2-propanol

Oral	LD50	4.016 mg/kg (rat)
Dermal	LD50	>2.000 mg/kg (rat)
Inhalativ	LC0 / 6h	>7.000 ppm (rat)

CAS: 110-54-3 n-heksan

Oral	LD50	3.200 mg/kg (rat)
------	------	-------------------

(fortsatt på side 9)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 15.12.2023

Versjon 6.00 (erstatte versjon 5.00)

revidert den: 22.04.2021

Handelsnavn: SONAX Startgass

(fortsatt fra side 8)

Dermal	LD50	3.350 mg/kg (rabbit)
Inhalativ	LC50/4d	172 mg/l (rat)

Hudetsing/hudirritasjon Irriterer huden.**Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon** Gir alvorlig øyeirritasjon.**Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt**

Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Arvestoffskadelig virkning på kjønnceller

Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Kreftframkallende egenskaper Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.**Reproduksjonstoksitet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.**STOT - enkelteksponering** Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.**STOT - gjentatt eksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.**Aspirasjonsfar** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.**Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:****Toksitet ved gjentatt inntak****CAS: 60-29-7 dietyleter**

Oral | LOAEL | 2.000 mg/kg (rat)

Klassifiseringsrelevante verdier:**CAS: 60-29-7 dietyleter**

Oral | NOAEL | 500 mg/kg/day (rat)

11.2 Opplysninger om andre farer**Endokrine forstyrrende egenskaper**

For produktet fins det ingen vitenskapelig informasjon om egenskaper som skader endokrinsystemet og helsen.

ingen av innholdsstoffene er listet opp

Avsnitt 12: Økologiske opplysninger**12.1 Giftighet**

Produktet anses skadelig for vannorganismer. Kan halangvarig skadelig virkning i forbindelse med vann.

Akvatisk toksitet:**CAS: 60-29-7 dietyleter**

EC50 / 21 d	>100 mg/l (Daphnia magna) (OECD 211)
EbC50 / 72 h	>100 mg/l (Desmodesmus subspicatus) (OECD 201)
ErC 50 / 72h	>100 mg/l (Desmodesmus subspicatus) (OECD 201)
LOEC / 21 d	>100 mg/l (Daphnia magna) (OECD 211)
LOEC 72h	>100 mg/l (Desmodesmus subspicatus) (OECD 201)
NOEC / 21 d	100 mg/l (Daphnia magna) (OECD 211)
NOEC / 72 h	100 mg/l (Daphnia magna) (OECD 201)

Hydrokarboner, C6-C7, n-alkaner, isoalkaner, sykliske forbindelser, < 5% n-heksan

NOEC / 3 d	>0,1-≤1 mg/l (Daphnia magna)
LL50 / 96h	11,4 mg/l (Oncorhynchus mykiss) (OECD 203)
EL50 / 48h	3 mg/l (Daphnia magna) (OECD 202)
EL50 / 72h	30-100 mg/l (Pseudokirchneriella subcapitata) (OECD 201)
LOEC	0,32 mg/l (Daphnia magna) (21d)
NOEC / 72 h	3 mg/l (Pseudokirchneriella subcapitata)

CAS: 106-97-8 butan

LC50 / 96 h	27,98 mg/l (fish)
EC50 / 4 d	7,71 mg/l (al)

(fortsatt på side 10)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 15.12.2023

Versjon 6.00 (erstatte versjon 5.00)

revidert den: 22.04.2021

Handelsnavn: SONAX Startgass

(fortsatt fra side 9)

CAS: 74-98-6 propan

LC50 / 96 h	27,98 mg/l (fish)
EC50 / 96 h	7,71 mg/l (algae)

CAS: 67-64-1 aceton

LC50 / 96 h	5.540 mg/l (Oncorhynchus mykiss)
LC50 / 48h	8.800 mg/l (dp)
EC50 / 0,5h	61,15 mg/l (microorganisms)
LOEC / 28 d	1.106-2.212 mg/l (Daphnia magna)
NOEC / 28d	2.212 mg/l (Daphnia magna)

CAS: 75-28-5 isobutan

LC50 / 96 h	27,98 mg/l (fish)
EC50 / 4 d	7,71 mg/l (algae)

CAS: 110-82-7 cykloheksan

LC50 / 96h	4,53 mg/l (Pimephales promelas)
EC50 / 48h	2,4 mg/l (Daphnia magna)
EC50 / 72h	3,4 mg/l (Pseudokirchneriella subcapitata)

CAS: 107-98-2 1-metoksy-2-propanol

LC50 / 96h	>6.800 mg/l (Leuciscus idus) (DIN38412)
LC50 / 48h	23.300 mg/l (Daphnia magna)
EC50	>1.000 mg/l (Pseudokirchneriella subcapitata) (7d)
EC50/3h	>1.000 mg/l (Bel) (OECD 209)

CAS: 110-54-3 n-heksan

LL50 / 96h	12,51 mg/l (Oncorhynchus mykiss)
EL50 / 48h	21,85 mg/l (Daphnia magna)

12.2 Persistens og nedbrytbarhet**Hydrokarboner, C6-C7, n-alkaner, isoalkaner, sykliske forbindelser, < 5% n-heksan**

Biodegradasjon	81 % (28d)
----------------	------------

CAS: 107-98-2 1-metoksy-2-propanol

Biodegradasjon	90-100 % (OECD 301E)
----------------	----------------------

CAS: 110-54-3 n-heksan

Biodegradasjon	83 % (10d (ECHA))
----------------	-------------------

12.3 Bioakkumuleringsevne**CAS: 60-29-7 dietyleter**

log Kow	1,05
---------	------

CAS: 110-82-7 cykloheksan

log Kow	3,44 (pH: 7, 25°C)
---------	--------------------

CAS: 107-98-2 1-metoksy-2-propanol

log Kow	≤0,43 (25°C)
---------	--------------

CAS: 110-54-3 n-heksan

log Kow	4 (pH: 7, 20°C)
---------	-----------------

12.4 Mobilitet i jord

dietyleter:

Hydrokarboner, C6-C7, n-alkaner, isoalkaner, sykliske forbindelser, < 5% n-heksan:

Svært flyktig. Vil fordeles raskt i luft.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**PBT:**

Iht. informasjon levert i leveringskjeden inneholder ikke blandingen noe stoff med >0,1 % som gjelder som PBT.

vPvB:

Iht. informasjon levert i leveringskjeden inneholder ikke blandingen noe stoff med >0,1 % som gjelder som vPvB.

(fortsatt på side 11)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 15.12.2023

Versjon 6.00 (erstatte versjon 5.00)

revidert den: 22.04.2021

Handelsnavn: SONAX Startgass

(fortsatt fra side 10)

12.6 Hormonforstyrrende egenskaper

For produktet fins det ingen vitenskapelig informasjon om egenskaper som skader endokrinsystemet og miljøet.

12.7 Andre skadevirkninger

Ytterligere økologiske informasjon:

Generelle informasjon: Produktet skal ikke ukontrollert komme i kontakt med miljøet.

Avsnitt 13: Sluttbehandling

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder Avfall som er klassifisert som farlig iht. vedlegg III i direktiv 2008/98/EF.

Anbefaling: Avfall må kasseres iht. stedlige og gjeldende forskrifter.

Europeiske avfallslisten

15 01 10*	emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer
HP3	Brannfarlig
HP4	Irriterende - hudirritasjon og øyeskader
HP5	Giftvirkning på bestemte organer (STOT) / Aspirasjonsgiftighet
HP14	Økotoksisk

Ikke rengjort emballasje:

Anbefaling: Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

Avsnitt 14: Transportopplysninger

14.1 FN-nummer eller ID-nummer

ADR/RID/ADN, IMDG, IATA UN1950

14.2 FN-forsendelsesnavn

ADR/RID/ADN 1950 AEROSOLBEHOLDERE
IMDG AEROSOLS
IATA AEROSOLS, flammable

14.3 Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN

klasse 2 5F Gasser
Fareseddel 2.1

IMDG, IATA

Class 2.1 Gasser
Label 2.1

14.4 Emballasjegruppe

ADR/RID/ADN, IMDG, IATA bortfaller

14.5 Miljøfarer

Marine pollutant: Ja
utgår på grunn av tankstørrelse =< 5l

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk Se avsnitt 6-8
Advarsel: Gasser

(fortsatt på side 12)

NO

Handelsnavn: SONAX Startgass

(fortsatt fra side 11)

14.7 Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter Ikke brukbar.

Transport/ytterligere informasjoner:

ADR/RID/ADN

Begrenset mengde (LQ) 1L

Transportkategori 2

Tunnel restriksjonskode D

UN "Model Regulation": UN1950, AEROSOLBEHOLDERE, 2.1

Avsnitt 15: Opplysninger om regelverk

15.1 Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Europeiske forskrifter:

Seveso kategori (DIRECTIVE 2012/18/EU)

P3a

E2

Forordning (EF) nr. 649/2012

Anhang II - MELDEPFLICHTIGE AUSGANGSSTOFFE FÜR EXPLOSIVSTOFFE

CAS: 67-64-1 | aceton

Nasjonale forskrifter:

Informasjoner om arbeidsinnskrenkning:

Observér beskjeftigelsesinnskrenkningene for ungdommer.

Observér beskjeftigelsesinnskrenkningene for blivende mødre og slike som gir bryst.

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produkttegenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.

Relevante satser

H220 Ekstremt brannfarlig gass.

H224 Ekstremt brannfarlig væske og damp.

H225 Meget brannfarlig væske og damp.

H226 Brannfarlig væske og damp.

H280 Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.

H281 Inneholder nedkjølt gass; kan forårsake alvorlig forfrysninger.

H302 Farlig ved svelging.

H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

H315 Irriterer huden.

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

H336 Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

H361f Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen.

H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.

H400 Meget giftig for liv i vann.

H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

EUH019 Kan danne eksplosive peroksider.

EUH066 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

Versjonsnummer for tidligere versjon: 5.00

Forkortelser og akronymer:

vPvB: very persistent and very bioaccumulative

PBT: persistent, bioaccumulative, toxic

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

NOEL = No Observed Effect Level

NOEC = No Observed Effect Concentration

LC = letal Concentration

(fortsatt på side 13)

NO

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 15.12.2023

Versjon 6.00 (erstatte versjon 5.00)

revidert den: 22.04.2021

Handelsnavn: SONAX Startgass

(fortsatt fra side 12)

EC50 = half maximal effective concentration
log POW = Octanol / water partition coefficient
GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
ATE: acute toxicity estimate
ADR: Accord relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)
PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)
LC50: Lethal concentration, 50 percent
LD50: Lethal dose, 50 percent
IOELV = indicative occupational exposure limit values
Flam. Gas 1A: Brannfarlige gasser – Kategori 1A
Aerosol 1: Aerosoler – Kategori 1
: Aerosoler – Kategori 3
Press. Gas (Comp.): Gasser under trykk – Komprimert gass
Press. Gas (Ref. Liq.): Gasser under trykk – Nedkjølt flytende gass
Flam. Liq. 1: Brannfarlige væsker – Kategori 1
Flam. Liq. 2: Brannfarlige væsker – Kategori 2
Flam. Liq. 3: Brannfarlige væsker – Kategori 3
Acute Tox. 4: Akutt giftighet – Kategori 4
Skin Irrit. 2: Hudetsing/hudirritasjon – Kategori 2
Eye Irrit. 2: Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon – Kategori 2
Repr. 2: Reproduksjonstoksisitet – Kategori 2
STOT SE 3: Giftvirkning på bestemte organer (enkelteksponering) – Kategori 3
STOT RE 2: Giftvirkning på bestemte organer (gjentatt eksponering) – Kategori 2
Asp. Tox. 1: Aspirasjonsfare – Kategori 1
Aquatic Acute 1: Farlig for vannmiljøet - akutt fare for vannmiljøet – Kategori 1
Aquatic Chronic 1: Farlig for vannmiljøet - langsiktig fare for vannmiljøet – Kategori 1
Aquatic Chronic 2: Farlig for vannmiljøet - langsiktig fare for vannmiljøet – Kategori 2
* Data forandret i forhold til forrige versjon

NO